

La setmana passada, primer Xavier Trias, líder de l'oposició de l'Ajuntament de Barcelona i president del grup de CiU, i després l'alcalde, el socialista Jordi Hereu, van fer, en sengles conferències, una descripció de què volen per al cap i casal del futur. En les propostes, també hi ha hagut un balanç del model de ciutat. La raó és que el 3 d'abril farà trenta anys de les primeres eleccions municipals, un cop instaurada la monarquia constitucional a l'estat espanyol. De llavors ençà, sense interrupció, el PSC ha governat la capital catalana, amb el suport d'ICV-EUiA (primer, del PSUC) i, durant tres mandats, amb ERC (del 1995 al 2007).

L'esgotament per massa anys.

Narcís Serra, Pasqual Maragall, Joan Clos i Jordi Hereu sumen, entre tots, trenta anys d'alcaldia del PSC a Barcelona. Per a l'oposició, fa massa temps que es gestiona la ciutat amb una mateixa concepció, que s'ha anat anquilosant i que ha entrat en crisi. La *ciutat aparador*, com sovint l'anomenen des de l'oposició, és atractiva per a visitar-la, però no facilita el dia a dia als qui hi viuen. El president del grup de CiU a l'ajuntament, Xavier Trias, va pronunciar la conferència titulada "Els canvis que Barcelona necessita. Nous reptes, noves prioritats", a l'auditori de la Caixa de Catalunya de la Pedrera, al passeig de Gràcia. Al discurs, plantejava la proposta i les estratègies que seguirà CiU, en matèria de política municipal a Barcelona. Trias, com dèiem, considera que després de trenta anys de governar, el model del PSC per a la ciutat s'ha esgotat. Per al dirigent convergent, es tracta d'un model basat en el "cofoisme i l'autoritarisme". En contraposició, proposa impulsar "un projecte de benestar i progrés per a tothom, que faci funcionar la ciutat, que no amagui Catalunya i que doni més protagonisme a la gent". Trias considera que, entre amplis sectors de la societat barcelonina, comença a haver-hi la percepció "d'esgotament del govern de la ciutat" i que per això, creu, "Barcelona necessita un gran revulsiu, necessita canvis. La inacció d'avui és el gran fracàs de demà. I aquest revulsiu, aquest canvi de

EL TEMPS

Barcelona, la crisi dels 30

Fa trenta anys que el PSC governa la capital de Catalunya. Per a l'oposició, fa massa temps que s'aplica un model de gestió que és en crisi i que cal canviar. Per a l'equip de govern, és absurd de parlar de crisi si la ciutat, diuen, és plena de projectes. Som a l'equador del mandat. Govern i oposició del cap i casal comencen a temptejar-se.

marxa, ja no és una demanda d'un grup de l'oposició, sinó que és el conjunt de la societat barcelonina que el demana". Per a Trias, l'actual equip de govern, encapçalat per Jordi Hereu, és continuista i segueix les inèrcies de temps passats, alhora que utilitza les campanyes d'imatge i de propaganda per abordar el problema de la ciutat. En la seva crítica, també retreu que el govern municipal "està lligat de mans i peus i és incapaç de pressi-

onar la Generalitat i el govern central pel bé de la ciutat", amb la qual cosa dona una imatge d'imptència. El portaveu municipal de CiU considera que Barcelona és "al final d'un cicle", i que és "immergida en una creixent bombolla de desànim, de desconfiança en les seves possibilitats".

Trenta anys d'aval ciutadà. Per a l'equip de govern, tot al contrari. Trenta anys al capdavant de l'Ajun-

tament de Barcelona signifiquen que, durant aquest temps, els ciutadans han volgut refermar la mateixa concepció de ciutat, perquè és un model que aproven, elecció rere elecció. De seguida responia a l'anàlisi de Xavier Trias el primer secretari del PSC de Barcelona, Carles Martí, afirmant que, a la conferència, el dirigent de CDC "no havia aportat cap novetat per a la ciutat més enllà de confirmar que la formació nacionalista no té projecte". Martí acusava la federació de no defensar una ciutat "per a la majoria, sinó que s'ha quedat ancorada en un discurs que en cap cas no sintonitza amb els interessos i les aspiracions dels ciutadans". Contra les acusacions al PSC de liderar un model esgotat per a Barcelona, el dirigent socialista afirmava que tenen un model "molt consolidat de progrés i de qualitat de vida, i el govern que encapçala Jordi Hereu ha volgut afrontar una nova etapa d'aquest model per afegir-hi noves prioritats i nous accents, amb més atenció per la cohesió social, tot cercant un creixement econòmic sostenible i amb una forta aposta per l'ocupació de qualitat". Per als socialistes, CiU "es mou a batzegades i s'apunta a totes les pancartes que veu contra el govern".

A més de la resposta del dirigent del PSC barceloní a la conferència de Trias del 12 de gener, l'alcalde Jordi Hereu també en va fer una, de conferència. Es tracta de la que fa anualment al Col·legi de Periodistes de Catalunya. Amb el títol "Barcelona 2009: balanç de ciutat, construint el futur", Hereu defensà la gestió de l'actual equip de govern, amb un èmfasi especial a la necessitat de donar resposta, també des de la ciutat, als problemes generats per la crisi econòmica global. Hereu defensa, sense descartar els grans projectes de ciutat, que cal potenciar les polítiques de proximitat i de quotidianitat. Els socialistes reivindiquen aquesta primera etapa del mandat com l'inici per a posar les bases de la nova etapa de govern, liderada per Jordi Hereu, de treball seriós i rigorós, que ha de servir per a reforçar "la confiança en la ciutat en moments difícils", tot afavorint les inversions en transformacions urbanes, l'impuls de la "realitat metropolitana" i la creació de "nous serveis".

La mobilització, el fet diferencial. Seria molt reduccionista de parlar de models semblants entre les dues forces majoritàries, PSC i CiU. Sigui com vulgui, sembla que coincideixen

en la necessitat d'un model de ciutat que vagi més enllà de la lluminositat dels grans esdeveniments socials. El creixement a partir de grans esdeveniments no és un model rebutjat per ningú, especialment en una ciutat com Barcelona, que no és capital d'estat. Però socialistes i convergents necessiten articular un discurs de ciutat que amb el temps ha deixat d'engrescar, un cop ha quedat enrere, per a la història, el miratge de la Barcelona olímpica i la rèplica frustrada del Fòrum de les Cultures 2004. I totes dues formacions opten per discursos de reivindicació de la proximitat; cadascuna des del seu perfil. I també coincideixen a defensar la necessitat d'una gestió que potenciï un concepte tan ampli com el de "la ciutat de les persones". A les portes del mig mandat, doncs, CiU i PSC no contraposen models de ciutat, sinó que més aviat plantegen propostes de ciutat més vinculades a l'adscripció, d'alguna manera, emocional, que permeti de mobilitzar sengles electorats. I és que, amb els resultats a la mà, s'observa com hi ha hagut un acostament en el percentatge de vot que dóna suport a aquestes dues formacions. El PSC havia obtingut fins a un 45% del vot, el maig del 1983, amb Pasqual Maragall. I el juny del 1999, amb Joan Clos, aconseguia —el primer cop que s'hi presentava— de repuntar una tendència a la baixa. D'una altra banda, CiU ha aconseguit fins un 35% (el juny de 1987), però també ha mantingut una certa tendència a la baixa, fins als darrers comicis, el maig del 2007, amb els quals Xavier Trias s'acostava als socialistes, en aconseguir un 25,3% de suport, davant el 29,7% del PSC. Aquests quatre punts i poc és la diferència més curta que ha separat mai CiU del PSC en unes eleccions locals a Barcelona. El 1999 la diferència havia estat de prop del 24%.

Avui doncs, les coses són molt més ajustades entre totes dues formacions i, en la pugna, és clau la capacitat de mobilitzar l'electorat respectiu. Per tant, en parlar de models, el PSC no pot fer grans propostes de canvi, si ha aconseguit un suport prou majoritari per a governar durant trenta anys. També és cert que sembla que els èxits passats actuen com una ombra de l'actual gestió dels socialistes a Barcelona.

Jordi Hereu

Xavier Trias

D'una altra banda, CiU tampoc no pot abjurar del tot d'un model de gestió que ha aplegat reiteradament el suport de la ciutadania. Afegim-hi encara que les enquestes sempre reflecteixen un alt nivell de satisfacció dels barcelonins pel fet de residir a la ciutat. Per tant, tampoc no poden estripar les cartes amb unes propostes que semblen un refús a un model ben valorat per gran part de l'electorat. Així doncs, és fàcil d'imaginar que la pugna, més que no pas per la definició de grans models confrontats, es durà a terme en el terreny de les propostes que il·lusionin un electorat que, en general, sembla com més va més desmobilitzat (un 50,4% dels votants es van abstenir a Barcelona, a les eleccions del maig de 2007).

Els àrbitres. Vista la pugna tan ajustada entre PSC i CiU a Barcelona, la resta de formacions hauran de redoblar

els esforços per combatre el previsible efecte del vot útil que es pot produir. Però, en tot cas, precisament per aquest mateix context d'igualtat, el paper de les altres formacions presents al consistori serà determinant. Precisament, ICV-EUiA, com a soci de govern dels socialistes, té el repte de marcar un perfil propi per a evitar aquest efecte de vot útil. Sigui com sigui, l'aposta d'ICV-EUiA ha estat sempre d'afavorir els governs entre les formacions d'esquerres, de manera que el marge dels ecosocialistes queda reduït a reeditar l'actual aliança amb el PSC o romandre a l'oposició. Pel que fa al PP, el seu marge també se circumscriu només a poder establir aliances amb un dels dos grans partits, CiU, malgrat que les actituds del PP espanyol sovint els complica, com al Parlament de Catalunya, la capacitat d'establir aliances polítiques.

Finalment, Esquerra, que després dels mals resultats de les darreres eleccions municipals a Barcelona optà per no repetir l'acord de govern amb el PSC i ICV-EUiA, ha reeixit, des de l'oposició, a recuperar una certa llibertat de moviments. Els republicans han perdut la projecció pública que implicava ser al govern de la ciutat, però han aconseguit de pactar algunes propostes seves de l'oposició estant. Esquerra ha pogut, així, modificar i introduir algunes partides pressupostàries o aprovar iniciatives com la creació dels consolats de mar, la creació d'un nou Consell de Cent, o més iniciatives de caràcter més emblemàtic, com ara la recuperació de les quatre columnes de Puig i Cadafalch de Montjuïc, retirades per Primo de Ribera, o el compromís de fer una consulta ciutadana per a decidir el remodelatge de la Diagonal. Caldrà veure si aquesta estratègia que Esquerra intenta teixir li permetrà de recuperar l'electorat perdut el 2007.

Al maig, farà trenta anys que el PSC governa Barcelona. Per als uns, trenta anys avalen un model de ciutat que ha projectat internacionalment Barcelona i ha permès que la capital catalana visqui un dels processos de transformació més importants de la història. Per als altres, hi ha molts indicis que apunten a la necessitat d'un relleu polític que regeneri un projecte que ha quedat encarcerat. En tot cas, la capital catalana és a les portes d'una etapa que ha de redefinir un nou paradigma de ciutat, molt més complex que no el que va definir un dia la Barcelona olímpica.

Enric Rimbau

Cines Babel
Cines Albatros

CINES Babel
Vicente Sancho Tello, 10. · València

IL DIVO

de Paolo Sorrentino

Si presentes aquesta butlleta tindràs el següent preu especial:

Si ets subscriptor d'EL TEMPS :
4,40 € De dilluns a dijous
i 6€ cap de setmana.
(Cal acompanyar el justificant de pagament)

Si ets lector d'EL TEMPS:
5,60€ de dilluns a dijous